

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Ses olayı şeması

Şemada bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığına geçirdiği değişim gösterilmiştir. Bu ses olayının adı nedir?

- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması

2.

Dört sözcük

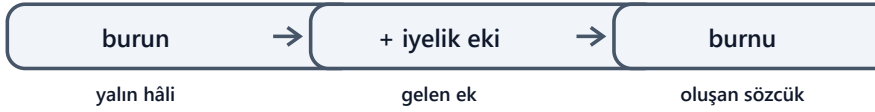

Ünsüz benzeşmesi, sert ünsüzle biten sözcüğe gelen ekin başındaki yumuşak ünsüzün sertleşmesidir. Kartlardaki sözcüklerin hangisinde bu ses olayı görülür?

- A) evde B) okulda
C) sokakta D) bahçede

3.

Ses olayı adımları

Şemada gösterilen değişimde sözcüğün ikinci hecesindeki ünlü kaybolmuştur. Bu ses olayının adı nedir?

- A) Ünsüz türemesi B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü türemesi D) Ünsüz düşmesi

4.

İncelenecek cümle
Annem her sabah bize taze çay demliyor.

Cümledeki "demliyor" sözcüğünde fiilin sonundaki geniş ünlü, gelen ek yüzünden darlaşmıştır. Bu ses olayına ne ad verilir?

- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi D) Ünlü daralması

5.

Bilgi kartı — Kaynaştırma harfleri

- Türkçede iki ünlü yan yana gelmez.
- Ünlüyle biten sözcüğe ünlüyle başlayan ek gelirse araya y, ş, s, n harflerinden biri girer.
- Örnek: kapı-y-a, iki-ş-er, baba-s-ı, o-n-u

Bilgi kartındaki kurala göre aşağıdaki sözcüklerin hangisinde kaynaştırma harfi kullanılmıştır?

- A) sobaya B) evden

6.

Ses olayları tablosu

Sözcük	Ek almış hâli	Ses olayı
küçük	küçülmek	Ünsüz düşmesi
ufak	ufalmak	Ünsüz düşmesi
yüksek	yükselmek	?

Tabloda sözcüklerin ek aldıklarında uğradığı değişimler gösterilmiştir. Son satırdaki boş kutuya hangi ses olayı yazılmalıdır?

- A) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz düşmesi

- B) Ünlü türemesi
D) Ünsüz benzeşmesi

7.

Dört fiil

A	B	C	D
gitmek	affetmek	uyumak	koşmak

Kimi sözcükler yardımcı fiille birleşirken içlerindeki bir ünsüz ikizleşir. Kartlardaki fiillerin hangisinde ünsüz türemesi görülür?

- A) gitmek
C) uyumak

- B) affetmek
D) koşmak

8.

Kısa metin

Sabah erken kalkıp bahçedeki ceviz ağacının altına oturdum. Rüzgâr yaprakları usulca kımıldatıyordu. Elimdeki kitabı açıp okumaya başladım.

Metinde geçen kimi sözcükler ek alırken sondaki sert ünsüzünü yitirmiştir. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

- A) kitabı
C) rüzgâr

- B) sabah
D) yaprakları

9.

"Burnu" sözcüğünde ünsüz düşmesi vardır.

Aras

"Burnu" sözcüğünde ünlü daralması vardır.

Bade

"Burnu" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

Can

"Burnu" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır; "burun"daki "u" düşmüştür.

Duru

Öğrenciler "burnu" sözcüğündeki ses olayını tartışmaktadır. Bu konuşmada doğru açıklamayı yapan öğrenci hangisidir?

- A) Aras
C) Can

- B) Bade
D) Duru

10.

Değişimler

1 kitap → kitabı

2 çorap → çorapta

3 oğul → oğlu

4 başla- → başlıyor

Ses olayları

a Ünlü daralması

b Ünsüz yumuşaması

c Ünlü düşmesi

d Ünsüz benzeşmesi

Soldaki değişimler sağdaki ses olaylarıyla eşleştirilecektir. Buna göre doğru eşleştirme hangi seçenekte gösterilmiştir?

A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

B) 1-b, 2-d, 3-c, 4-a

C) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b

D) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

11.

A kitap → kitabı

B ufak → ufacık

C az → azıcık

D burun → burnu

Ünlü türemesi, sözcüğe ek getirilirken araya yeni bir ünlünün girmesidir. Kartlardaki değişimlerin hangisinde ünlü türemesi görülür?

A) kitap → kitabı

B) ufak → ufacık

C) az → azıcık

D) burun → burnu

12.

Dört cümle

I Renk renk kalemleri kutuya dizdi.

II Dolabın kapağı açık kalmış.

III Sınıfta kimse yoktu.

IV Yolculuk sabah erkenden başladı.

Ünsüz yumuşaması, sert ünsüzle biten sözcüğün ünlüyle başlayan ek alınca yumuşamasıdır. Numaralanmış cümlelerin hangisinde bu ses olayına uğramış bir sözcük vardır?

A) II – dolabın

B) I – kalemleri

C) III – sınıfta

D) IV – yolculuk

13.

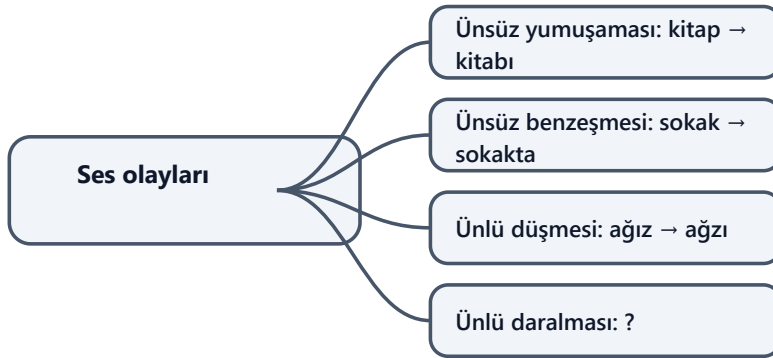
Öğrenci defterinden

Değişim	Yazılan ses olayı
ağaç → ağacı	Ünsüz yumuşaması
bekle- → bekliyor	Ünlü daralması
ufak → ufacık	Ünsüz düşmesi
kitap → kitapçı	Ünlü düşmesi

Bir öğrenci sözcüklerdeki ses olaylarını defterine yazarken bir satırda yanılmıştır. Yanlış yazım kaçınıcı satırdadır?

- A) Birinci satırda
B) İkinci satırda
C) Üçüncü satırda
D) Dördüncü satırda

14.

Kavram haritasının son dalına örnek yazılmamıştır. Ünlü daralması dalına aşağıdaki değişimlerden hangisi eklenmelidir?

- A) çocuk → çocuğu
B) söyle- → söylüyor
C) omuz → omzu
D) renk → renkte

15.

Dört sözcük

A	B	C	D
ağacı	kitapçı	gözlük	burnu

Kartlardaki sözcüklerin üçünde bir ses olayı görülmektedir. Hiçbir ses olayının bulunmadığı sözcük hangi karttadır?

- A) ağacı
B) kitapçı
C) gözlük
D) burnu

Ses Olayları — Cevap Anahtarı

1. A	2. C	3. B	4. D	5. A	6. C	7. B	8. A	9. D	10. B	11. C	12. A
13. D	14. B	15. C									